Retouradres: Postbus 94652, 1090 GR Amsterdam

Gemeente Amsterdam
Commissie Persoonsgegevens

Aan: Directeur Openbare Orde en Veiligheid, de heer XXX en Directeur Verkeer en Openbare Ruimte, mevrouw XXX
C.c: Manager IVE Ruimte& Economie de XXX
C.c:De Stedelijk Directeur Ruimte& Economie, de heer XXX
C.c: CIO, de heer XXX
C.c: Privacy Officer Ruimte& Economie en Stadsdelen, mevrouw XXX, namens V&OR, de heer XXX, Adviseur OOV, mevrouw XXX en de heer XXX, namens Nationale Politie, eenheid Amsterdam, de heer XXX en namens DJZ: mevrouw XXX

Datum	15 juni 2018
Ons kenmerk	
Behandeld door	5.1, 2, e
E-mail	5.1, 2, e @amsterdam.nl
Bijlage	1
Onderwerp	Voortgang ontwikkeling Milieuzone

Geachte heer XXX, mevrouw XXX,

Op de vergadering van de Commissie Persoonsgegevens Amsterdam (CPA) van 7 juni 2018 waren namens u aanwezig: mevrouw XXX (Privacy Officer Ruimte& Economie en Stadsdelen), de heer XXX (V&OR), mevrouw XXX (Adviseur OOV), de heer XXX (Nationale Politie, eenheid Amsterdam), de heer XXX (OOV) en mevrouw XXX (DJZ).

Bij het agendapunt "Voortgang ontwikkeling Milieuzone" is het volgende besproken.

U heeft de CPA geïnformeerd over de voortgang van de ontwikkeling met betrekking op de Milieuzone van de gemeente Amsterdam.

Voorgeschiedenis advisering Milieuzone
Bij de behandeling van cameratoezicht in de openbare ruimte tijdens de vergadering van 11 juli 2013 van de CPA waarschuwt de toenmalige voorzitter voor onduidelijke verantwoordelijkheden bij gebruik van Automatic Number Plate Recognition (ANPR) voor meerdere doeleinden.

Op 22 juni 2016 heeft de gemeenteraad van Amsterdam ingestemd met het maatregelpakket 'Schone lucht voor Amsterdam: op naar een uitstootvrij 2025' waarmee de

Milieuzone voor vrachtauto's wordt uitgebreid met bestelauto's per 1 januari 2017 en taxi's, autobussen en brom- en snorfietsen per 1 januari 2018. Op de vergadering van de CPA van 29 september 2016 is een uitbreiding van de in 2009 door het College ingestelde Milieuzone behandeld. De CPA begrijpt dat het College een verkeersbesluit heeft vastgesteld waarbij de bestaande Milieuzone is uitgebreid. Stapsgewijs worden de maatregelen in de tijd uitgebreid om uiteindelijk een uitstootvrije stad te bereiken. De CPA heeft tijdens de vergadering van 29 september 2016 ook geconstateerd dat er in dat geval sprake is van het uitoefenen van een gemeentelijke publieke taak in de zin van artikel 8 onder e Wbp. Onder meer is daarbij gewezen op het feit dat het gegevensverwerkingsproces met voldoende waarborgen moet zijn omgeven en dat het van groot belang is dat strikte bewaartermijnen worden vastgesteld en gehandhaafd. Voor burgers is van belang dat indien zij niet in overtreding zijn van de Milieuzone, het kenteken direct wordt verwijderd. Gewezen is bovendien op de informatieplicht. Toegezegd is dat verkeersdeelnemers tevoren per brief worden gewaarschuwd en dat ter plaatse elektronische borden worden aangebracht waarop wordt vermeld of het toegestaan is om de stad in te rijden.

Tegen de uitbreiding zijn geen overwegende bezwaren, waarbij de CPA heeft geadviseerd meer geïnformeerd te willen worden over:

- een afschrift van het betreffende verkeersbesluit waarbij de Milieuzone wordt uitgebreid,
- een eventueel ontheffingenbeleid,
- een aangepast privacyreglement,
- een wijziging van de bestaande melding van de gegevensverwerking bij de Autoriteit Persoonsgegevens en
- een actuele bewerkersovereenkomst met de leverancier van de ANPR- software.

Deze acties zijn op de termijnagenda van de CPA gezet.

Ook wijst de CPA tijdens de vergadering van 29 september 2016 erop dat kritischer moet worden gekeken naar nevengebruik. Zoals eerder door haar is aangegeven kan nevengebruik van de kentekens door de politie op gespannen voet komen met de doeleinden van de verwerking van persoonsgegeven voor de Milieuzone.

Per e-mail van 14 juli 2017 ontvangt de CPA van de privacy officer van Ruimte & Economie, een convenant uit 2012 van de gemeente Amsterdam (voormalige dienst Infrastructuur, Verkeer en Vervoer) met de politie waarbij ANPR milieuzone camera's worden ingezet voor meerdere doeleinden.

Op 19 september 2017 vraagt Ruimte & Economie om een gesprek over de voortgang met betrekking tot de acties op de termijnagenda met de voorzitter van de CPA.

Op 21 september 2017 ontvangt de CPA ook telefonisch bericht van OOV om een gesprek met de voorzitter van de CPA over de Milieuzone en ANPR camera's.

De voorzitter van de CPA vraagt vervolgens om een gesprek met beide partijen.

Op 26 september 2017 ontvangt de secretaris een brief van de directeur V&OR aan de directeur OOV waarbij door V&OR twijfels worden geuit over de wettelijke grondslag voor het verwerken van persoonsgegevens uit de gemeentelijke milieuzone camera's door de politie en ook worden twijfels geuit over de feitelijke scheiding van gegevensstromen.
V&OR is voornemens om deze gegevensverstrekking te beëindigen (zie bijlage 2 bij dit advies: Brief directeur V&OR aan directeur OOV (d.d. 7 april 2017). De directe aanleiding hiervoor is de vervanging van het gemeentelijke ANPR camerasysteem voor de handhaving van de milieuzone door V&OR waarbij de afspraken opnieuw worden beoordeeld.

Op 28 september 2017 vindt een besloten bijeenkomst plaats met de voorzitter CPA enerzijds en V&OR, OOV en politie anderzijds waar dit verschil in opvatting tussen V&OR en OOV is besproken. Uitkomst van dit overleg is dat V&OR en OOV een gecombineerde presentatie geven tijdens de plenaire vergadering van de CPA op 9 november 2017.

Op deze vergadering wordt de CPA via een presentatie geïnformeerd over het gebruik door de politie van de gemeentelijke milieuzone camera's en via een toelichting op het schematische overzicht van de opbouw van het ANPR camerasysteem ook over de toekomstige situatie. Het agendapunt wordt in beslotenheid behandeld omdat er ook tactische informatie door politie en Openbaar Ministerie gedeeld zal worden.

Op 14 december 2017 vindt een besloten vergadering waarna de CPA een advies uitbrengt over het medegebruik en deze camera's, en met name de vraag of er een wettelijke grondslag voor is, de noodzaak van gescheiden inzameling van gegevens en de noodzaak van goede informatieverstrekking aan de burger over de gegevensinzameling. Het advies van de CPA luidt dat het ter beschikking stellen van de gegevens van de ANPR- camera's door de gemeente aan de politie dient te worden heroverwogen vanwege drie redenen die luiden als volgt:

- De juridische grondslag voor de politie (artikel 3 Politiewet 2012) om de gegevens te verwerken, lijkt niet voldoende;
- Er wordt niet voldaan aan de Richtsnoeren ANPR van de Autoriteit Persoonsgegevens, omdat er geen gescheiden inzameling van persoonsgegevens plaatsvindt, nu de bron voor beide stromen hetzelfde is. Daarbij komt dat er geen sprake is van opdrachtgeverschap van de politie aan de bewerkende partij; en
- In verband met de informatieverplichting aan burgers is bebording ter plaatse en communicatie in begrijpelijke en heldere taal nodig die goed vindbaar is. De burger moet weten voor welk doel zijn gegevens worden vastgesteld.

Voortgang ontwikkeling Milieuzone
Tijdens de vergadering werd gemeld dat het uit overleg met het Openbaar Ministerie en de Politie naar voren is gekomen dat het (nieuwe) artikel 126jj van het Wetboek van Strafvordering en het artikel 3 van het Politiewet 1993 voldoende juridische grondslag biedt voor de inzameling van kentekengegevens door de Politie. Ook kwam tijdens de vergadering naar voren dat, volgens de betrokkenen van de Milieuzone, de inzameling van persoonsgegevens voldoet aan de Richtsnoeren ANPR, doordat er gewerkt wordt met gescheiden vergelijkingsbestanden voor de gescande kentekens. De betrokkenen van de Milieuzone gaven ook aan compleet te willen voldoen aan de informatieplicht jegens burgers

conform de AVG. Dit zal bereikt worden door middel van het plaatsen van bebording ter plaats van de camera's waar een duidelijk politielogo zichtbaar is, een verwijzing naar mediakanalen voor nadere informatie en een publicatie van het cameraplan in het Staatscourant en het politieblad. De derde kwestie waar de CPA zich over had geuit in de voorgaande vergadering ging over het eigenaarschap. Deze kwestie wil men oplossen door een overdracht van het eigendom van de helft van de 53 camera's en de ANPR- server aan de Politie. Hierdoor is er sprake van een gedeelde eigendom en niet meer van een doorlevering.

Eigendom camera(beelden)
De CPA heeft twijfels aangaande de eigendomsconstructie. Er kunnen zich problemen voordoen met betrekking tot de verantwoordelijkheid voor onderhoud, beheer en vervanging. Een heldere constructie is wanneer de Politie de technische kant, namelijk de inzameling van de gegevens, ook kunnen laten uitvoeren door een derde partij (in dit geval: V&OR). De Politie blijft dan vooralsnog verantwoordelijk als opdrachtgever. Het is wel van belang dat er een verwerkersovereenkomst wordt vastgesteld tussen de Politie en derde partij. Er moeten voldoende beveiligingsmaatregelen worden genomen om raadpleging van de informatie door onbevoegden te voorkomen.

Management Team Verkeer en Openbare Ruimte
Het Management Team heeft besloten voorlopig in te stemmen met het delen van de eigendom van de 53 ANPR- camera's en de ANPR- server voor de milieuzone met de politie onder de voorwaarde dat:

- De CPA en de Stedelijk Directeur positief adviseren over de voorgestelde constructie;
- Het College van B&W akkoord gaat en geen ernstige bezwaren opleveren;
- Dit voorstel conform artikel 35 lid 9 van de AVG aan de gemeenteraad wordt voorgelegd, en de gemeenteraad positief oordeelt over de voorgestelde constructie;
- Zonder daar extra geld voor te vragen (meerkosten om de gegevens vanuit de ANPR-server naar de politie te krijgen wel voor rekening van de politie);
- De Politie geen inspraak heeft in de configuratie en het beheer van de ANPR- server en de (bediening van de) ANPR- camera's en de politie zich op geen enkel moment, feitelijk noch juridisch, in de positie van medeverantwoordelijke krachtens de AVG bevindt of gebracht wordt, met uitzondering van der verantwoordelijkheid voor het deel van de gesplitste gegevensstroom vanaf de ANPR- server.

Advies
De CPA dankt betrokkenen voor de toelichting. De CPA stemt positief over de voortgang ontwikkeling van de Milieuzone. Wel heeft de CPA nog grote twijfels over de voorgestelde eigendomsconstructie. De CPA adviseert om het opdrachtgeverschap deugdelijk te regelen door middel van een verwerkersovereenkomst. Het gescheiden houden van verscheidene informatiestromen is een must, omdat de server voor verscheidene doeleinden gebruikt gaat worden. Daarnaast benadrukt de CPA ook het belang van de punten die in het Management Team besluit zijn vermeld.

Kortheidshalve verwijs ik verder naar de notulen van de vergadering over het betreffende agendapunt.

Ik vertrouw er op u aldus voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,

De heer mr. dr. U. van de Pol
Voorzitter Commissie Persoonsgegevens Amsterdam